

Sociální zabezpečení EU

Věcný rozsah koordinace

Věcný rozsah koordinace

- okruh dávek, které jsou poskytovány; problém je v tom, že nařízení 1408/71 nevymezuje charakteristiku dávky, dávkové schéma ani dávkovou formuli, pouze stanoví pravidla, podle nichž budou aplikovány národní systémy
- jsou definovány pouze oblasti SZ, které jsou koordinací dotčeny č. 4 odst. 1):
 - dávky v nemoci a mateřství
 - dávky v případě invalidity
 - dávky ve stáří
 - dávky pozůstalým
 - dávky při pracovních úrazech a nemocích z povolání
 - pohřebné
 - dávky v nezaměstnanosti
 - rodinné dávky
 - preventivní zdravotní opatření
 - pomoc při odborném vzdělávání
 - nepřispěvkové dávky smíšeného typu sociální péče
- existuje i negativní vymezení (co koordinaci nepodléhá): sociální a zdravotní pomoci (asistenční služba), dávky z kolektivního vyjednávání, speciální systémy pro státní zaměstnance, dávky pro oběti války nebo následků války

Dávky v nemoci a mateřství

- upravuje čl. 18 až 36
- osobní rozsah
 - zaměstnanci a rodinní příslušníci
 - osoby samostatně výdělečně činné a rodinní příslušníci
 - pracovníci v pohraničním styku a rodinní příslušníci
 - nezaměstnané osoby a rodinní příslušníci
 - žadatelé o důchod a důchodci a rodinní příslušníci
- základní pravidla
 - sčítání dob pojištění
 - výplata dávek do ciziny
- věcný rozsah
 - peněžité dávky
 - věcné dávky (lékařská a stomatologická péče, léky, hospitalizace)

Dávky v případě invalidity

- základní pravidlo
 - sčítání dob pojištění nebo bydlení
- 2 typy systémů důchodů
 - systém A – výše důchodu není závislá na době pojištění nebo bydlení
 - systém B – výše důchodu je závislá na délce pojištění nebo bydlení
- systém A čl. 37-39 nařízení
 - pojištění pouze v tomto systému
 - výši dávky stanoví a vyplácí instituce státu, podle jehož právních předpisů byla osoba pojištěna v době vzniku invalidity
- systém B čl. 40 nařízení
 - invalidní důchod se vypočítává stejně jako starobní
 - podle právních předpisů všech států, v nichž byla pojištěna bez ohledu na to, kde invalidita vznikla
 - vyplácí se tzv. dílčí důchody
 - nakládá se s nimi jako se starobním důchodem
- kombinace systému A i B
 - nejdříve A pak B – oba systémy počítají dílčí důchody
 - nejdříve B a pak A v době vzniku invalidity – státy B vypočítají dílčí důchody, státy A vypočítají národní důchod a dílčí důchod (vyplácí se vyšší)

Výpočet starobního, invalidního a pozůstalostního důchodu

- výpočet důchodu bez nutnosti sčítat doby pojištění (bydlení)
 - upraveno čl. 46 nařízení
 - každý stát provádí 2 výpočty
 - podle předpisů, které sám provádí – národní důchod
 - poměrný výpočet podle dob pojištění – dílčí důchod (poměrný důchod)
 - oba důchody se porovnají a vyplácet se bude důchod vyšší

Výpočet starobního, invalidního a pozůstalostního důchodu

- výpočet důchodu při sečítání dob pojištění (bydlení)
 - jestliže žadateli vznikne nárok teprve po sečtení všech dob pojištění (bydlení) získaných v různých státech, provádí se pouze výpočet dílčího důchodu

Dávky při pracovních úrazech a nemocích z povolání

- upravuje čl. 52 až 63 nařízení
- osobní rozsah
 - zaměstnanci
 - osoby samostatně výdělečně činné
- věcný rozsah
 - věcné dávky poskytuje instituce v místě trvalého bydliště místo tzv. kompetentní instituce podle předpisů, které provádí, a to tak, jako by osoba byla u ní pojištěn
 - peněžité dávky poskytuje kompetentní instituce podle vlastních předpisů; dohoda kompetentní instituce s institucí podle místa bydliště
- pracovník pohraničního styku dávky může poskytovat i kompetentní instituce stejně jako by tam měl trvalé bydliště
- nemoc z povolání
 - vykonávala činnosti, které ji způsobily ve více státech
 - dávky budou přiznány výhradně podle předpisů posledního státu

Pohřebné

- upraveno v čl. 64 až 66
- platí pravidlo sčítání dob pojištění
- osobní rozsah
 - zaměstnanci a OSVČ
 - žadatel o důchod a důchodce
 - rodinný příslušník těchto osob
- úmrtí na území jiného státu než je kompetentní stát, má se za to, že k úmrtí došlo v kompetentním státě
- kompetentní instituce poskytuje podle vlastních předpisů, i když oprávněná osoba bydlí v jiné státě

Dávky v nezaměstnanosti

- upravuje čl. 67 až 71
- základní pravidla
 - sčítání dob pojištění (zaměstnání)
 - výplata dávek do ciziny s určitými omezeními
- splnění dob pojištění nebo zaměstnání podle předpisů, podle nichž se nárokují dávky

Rodinné dávky

- upraveno čl. 72 až 76
- základní pravidla
 - sčítání dob pojištění
- upravuje
 - nařízení 1408/71
 - nařízení 1612/68
- pravidlům koordinace podle nařízení 1408/71 podléhají
 - přídavek na dítě
 - rodičovský příspěvek
 - dávky pěstounské péče (odměna pěstouna a příspěvek na úhradu potřeb dítěte)
 - nepodléhá sociální příplatek jako zvláštní nepřispěvková dávka podle čl. 109 nařízení a nevyplácí se mimo ČR
- pravidlům koordinace podle nařízení 1612/68 podléhají
 - porodné (není rodinná dávka, ale sociální výhoda)
 - příspěvek na bydlení
 - dávky pěstounské péče (příspěvek při převzetí dítěte a příspěvek na zakoupení motorového vozidla)